

EZWI.5420.11.2024.SIP
Warszawa, 18 listopada 2024

Szanowny Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

uprzejmie przekazuję odpowiedź na interpelację nr 5826 Pani Poseł Moniki Pawłowskiej w sprawie dostępności gabinetów ginekologicznych przystosowanych dla osób niepełnosprawnych.

1. Jakie działania podejmuje Ministerstwo Zdrowia w celu dostosowania gabinetów ginekologicznych do potrzeb kobiet z niepełnosprawnościami?

Ministerstwo Zdrowia na bieżąco podejmuje działania mające na celu poprawę dostępności opieki medycznej dla kobiet z niepełnosprawnością.

W latach 2019-2023 realizowaliśmy projekt pn. „Dostępność Plus dla zdrowia”, w ramach którego opracowaliśmy Standardy Dostępności dla placówek podstawowej opieki zdrowotnej i szpitali, a następnie przyznawaliśmy tego rodzaju placówkom granty na poprawę ich dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. Wsparcie dotyczyło obszarów: architektonicznego, cyfrowego oraz informacyjno-komunikacyjnego. Przekazywane środki były przeznaczane w szczególności na działania dostosowawcze, np. w zakresie świadczeń położnej POZ, takie jak remont pomieszczeń i zakup niezbędnego sprzętu, w tym foteli ginekologicznych. Łącznie wsparciem w projekcie zostało objętych 272 placówek POZ oraz 78 szpitali.

Dodatkowo w ramach działania VI. 2.4. Wypracowanie systemowych rozwiązań w zakresie zapewnienia dostępności usług ginekologiczno-położniczych dla kobiet z niepełnosprawnościami zawartego w Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021–2030 Ministerstwo Zdrowia zaplanowało działania mające na celu analizę dostępności do świadczeń dla kobiet z różnymi rodzajami niepełnosprawności, realizowanych przez świadczeniodawców posiadających umowę o udzielanie świadczeń

opieki zdrowotnej w rodzaju ambulatoryjna opieka specjalistyczna w zakresie ginekologia i położnictwo. Dane z przeprowadzonego badania przesyłam w odpowiedzi na pytanie nr 3 przedmiotowej interpelacji.

W Ministerstwie Zdrowia podejmowane są także działania związane z włączaniem tematyki dostępności do programu kształcenia na kierunku lekarskim, jak też do programów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu pielęgniarki i położnej, farmaceuty, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego. Należy wskazać, że w ramach kształcenia absolwenci ww. kierunków studiów zdobywają wiedzę i umiejętności na temat różnych form komunikacji z pacjentem, także pacjentem ze szczególnymi potrzebami.

2. Czy Ministerstwo Zdrowia ma zarezerwowane środki służące poprawie sytuacji pacjentek z niepełnosprawnościami chcących skorzystać ze świadczeń z zakresu ginekologii, jeśli tak to jaka jest kwota tych środków?

W nowej perspektywie finansowej UE, jako element wpisany w Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS) realizujemy projekt „Dostępność Plus dla AOS”. Podobnie jak w przypadku poprzedniego projektu, jego celem jest na początku opracowanie Standardów Dostępności dla Ambulatoryjnej Opieki Specjalistycznej, a następnie udzielanie grantów placówkom AOS na projekty podnoszące dostępność tych placówek w obszarze architektonicznym, cyfrowym oraz informacyjno-komunikacyjnym. Projekt zakłada udzielenie wsparcia granowego co najmniej 362 placówkom AOS. Budżet tego projektu wynosi 388,7 mln zł, z czego 320,7 mln zł pochodzi z Funduszy Europejskich.

3. Ile gabinetów ginekologicznych w Polsce jest przystosowanych dla osób z niepełnosprawnościami, z podziałem na województwa i powiaty?

Na zlecenie Ministerstwa Zdrowia w 2023 r. przeprowadzono badanie ankietowe w ramach, którego powstał raport „Analiza potrzeb oraz dostępności do świadczeń ginekologicznych i położniczych dla kobiet z różnymi rodzajami niepełnosprawności, w szczególności niepełnosprawności ruchowej”. Badanie ankietowe zostało zrealizowane wśród świadczeniodawców posiadających umowę z NFZ o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju ambulatoryjna opieka specjalistyczna w zakresie położnictwa i ginekologii w okresie 8 września– 9 listopada 2023 r. Wypełnionych zostało 624 ankiet. Daje to wskaźnik response rate na poziomie 23%. Z raportu z badania kwestionariuszowego wynika m.in., że:

- w 53% badanych podmiotów w gabinecie ginekologicznym znajduje się obniżony fotel ginekologiczny dostosowany do pacjentek z niepełnosprawnością ruchową lub leżanka z regulowaną wysokością,
- 4% świadczeniodawców deklaruje, że w gabinecie znajduje się podnośnik służący do przenoszenia pacjentek z niepełnosprawnością ruchową,
- waga krzesłkowa lub waga dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich znajduje się w 14% placówek,
- powierzchnię manewrową o wymiarach min. 150x150 cm, czyli obszaru pozwalającego obrócić wózek o 90°, deklaruje 83% świadczeniodawców,

- u 82% badanych świadczeniodawców znajdują się pochylnie dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, podnośnik schodowy lub dostosowane windy, umożliwiające dostanie się do gabinetu ginekologiczno-położniczego,
- aby dostać się do gabinetu ginekologicznego nie trzeba pokonywać żadnych schodów w 14% badanych miejscach udzielania świadczeń,
- w 97% miejscach udzielania świadczeń zostały spełnione standardy dotyczące wymaganej szerokości drzwi (90 cm),
- w 90% - dotyczące szerokości przejść na korytarzach (140 cm po uwzględnieniu przestrzeni zajmowanej przez meble, sprzęty i inne objekty).

Rekomendacje z ww. badania będą wsparciem dla wypracowania systemowych rozwiązań w zakresie zapewnienia dostępności usług ginekologiczno-położniczych dla kobiet z niepełnosprawnościami. Przyczyniły się również do przeanalizowania pod tym kątem przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej (Dz.U. z 2023 r. poz. 1324), aby nowy standard uwzględniał również konieczność zapewnienia przez podmioty wykonujące działalność leczniczą, udzielające świadczeń zdrowotnych w zakresie opieki okołoporodowej, dostępu osobom ze szczególnymi potrzebami, odpowiednio do wykonywanych przez siebie świadczeń zdrowotnych. Dzięki temu świadczeniodawcy powinni zwrócić uwagę na szczególne potrzeby tej grupy osób i dołożyć wszelkich starań, aby zagwarantować swoim pacjentkom dostępność architektoniczną, cyfrową, informacyjno-komunikacyjną i sprzęt niezbędny do realizacji świadczeń, dostosowany dla osób ze szczególnymi potrzebami. Aktualnie trwa analiza uwag zgłoszonych w trakcie uzgodnień wewnętrznych projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej.

Na koniec pragnę zauważyć, że kluczowe w mojej ocenie jest zagwarantowanie, że wszyscy świadczeniodawcy bez względu na status prawny będą w takim samym stopniu zobligowani do zapewniania dostępności, zaś pacjent z niepełnosprawnością, będzie mógł w takim samym stopniu egzekwować dostępność od podmiotów niepublicznych, jak i od podmiotów publicznych. Dlatego też uważam, że powinny nastąpić zmiany w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. *o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami*. I o te zmiany przedstawiciel MZ w Radzie Dostępności nadal będzie zabiegał.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia Ministra Zdrowia

Wojciech Konieczny

Sekretarz Stanu

/dokument podpisany elektronicznie/

Załącznik:

RAPORT Z BADANIA. Analiza potrzeb oraz dostępności do świadczeń ginekologicznych i położniczych dla kobiet z różnymi rodzajami niepełnosprawności, w szczególności niepełnosprawności ruchowej.